

ශ්‍රී ලංකාවේ සාම සාකච්ඡා බිඳ වැට්මේ අද්දර

Sri Lankan peace talks on the verge of collapse

නත්ද විකුමකිංග සහ කේ. රත්නායක විසිනි

2006 අප්‍රේල් 19

ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරේ හා නැගෙනහිර යුද කළාප තුළ ප්‍රවත්ත ක්‍රියා උත්සන්න වන තතු යටතේ, ආන්ත්‍රික සහ දෙමළ ර්ලම් විමුක්ති කොට් (එල්ලේරීර්) සංවිධානය අතර ජ්‍යෙන්වා සාම සාකච්ඡා බිඳ වැට්මේ අද්දරට පැමින තිබේ. අප්‍රේල් මූල සිට මේ දක්වා මිලටර් හටයන්, එල්ලේරීර් කේඩිර සහ සිවිල් වැසියන් ඇතුළු 70ක් පමණ දෙනා සාකච්ඡා කේරී ඇත. තවත් බොහෝ සංඛ්‍යාවක් තුවාල ලබා සහ දහස් ගනනක් අවතැන්ව ඇත.

දෙවන වටයේ සාකච්ඡා අද ඇරඹීමට නියමිතව තිබු නමුත් ජ්‍යෙන්වා කතාවලට පෙරාතු සාකච්ඡා සඳහා නැගෙනහිර සිට උතුරේ එල්ලේරීර් බල ප්‍රදේශයට එල්ලේරීර් කේඩිර ප්‍රවාහනය කිරීම පිළිබඳව හටගන් මතභේදයකට අනතුරුව එම සාකච්ඡා අප්‍රේල් 24-25 තෙක් කළේ දමා තිබේ. ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය, ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂගේ ද සහයෝගය සහිතව, ගුවන් හමුදාව මහින් ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම පිළිබඳ එල්ලේරීර්යේ ඉල්ලීම, ප්‍රකේෂකාරී ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. මෙය මීට පෙර එල්ලේරීර්යට සපයන ලද පහසුකමකි.

ආන්ත්‍රික, ජාත්‍යන්තර පිබිනය යටතේ, සද්ධේවිතනාවේ සලකුනක් ලෙස පුද්ගලික හෙළිකොට්ටරයක් කුලියට ගැනීමේ අවසරය දීමට අවසානයේ එකත වී ඇත. රට පෙරාතුව මුහුදු මාර්ගය හාවත කිරීමේ එල්ලේරීර්යේ ප්‍රයත්න බිඳ වැට් තිබුනි. කෙසේ වෙතත්, සාකච්ඡා ඉදිරියට යාම පිළිබඳ කිසිදු සහතිකයක් නැත.

ඡ්‍යෙන්වා සාකච්ඡාවලට සහභාගි වීමෙන් අපව වලක්වන බාධා ඉවත් කොට සුදුසු වාතාවරනයක් නිර්මානය කෙරෙන තෙක් සාකච්ඡාවලට සහභාගි වීමේ හැකියාවක් එල්ලේරීර්යට නැතැයි, එල්ලේරීර් දේශපාලන අංශයේ නාකය ඒස්.පී. තමිල්වෙල්වම් සඳහා නොරේවිජයානු තානාපති වෙත යැවු ලිපියක සඳහන් කළේ ය.

රෝයිටර් ප්‍රවාත්ති සේවය වෙත කළ අදහස් දැක්වීමක දී, එල්ලේරීර් සාම ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රධානී එස්. ප්‍රලිදේවන්, “අපගේ ජනතාව මරා දමන අතර අපගේ වෙළඳ සැල් කොල්ල කන අතර අප ජ්‍යෙන්වා නොයන්නෙමු.” යැයි පවසම්න්, තවත් යුර හිය බවක් පෙන්නුම් කළේ ය. ප්‍රවත්ත ක්‍රියා අවසානයකට ගෙන එම ගැන හෙට නොරේවිජයානු සාම නියෝජිත

ජ්‍යෙන්-හැන්සන් බවර සමග සාකච්ඡා කිරීම එල්ලේරීර්යේ අනිපාය වන බව ද ඔහු ඇගෙවී ය.

බවර, ජ්‍යෙන්වා සාකච්ඡා සඳහා එකගතාවක් අවවා ගැනීමට උත්සාහ කරනු පිනිස සති දෙකක් ඇතුළත දෙවන වතාවට ර්යේ ශ්‍රී ලංකාවට පැමිනියේ ය. නොරේවී වනානි සාම ක්‍රියාදාමයේ නිල පහසුකම් සපයන්නා ය. 2002 සටන් විරාම ගිවිසුම අධික්ෂනය කරන නොරේවිජයානු තායකත්වයෙන් යුත් ශ්‍රී ලංකා සටන් විරාම නිරික්ෂන කමිටුව (එස්එල්ලේල්මිල්ම්), සඳහා සංයෝගයාදී ලෙස අනතුරු අගවලින් කියා සිටියේ, ශ්‍රී ලංකාවේ තත්වය පාලනයෙන් ගිලිහෙමින් ප්‍රතිනි බව යි.

“දැනටමත් මිනිස්සු විශාල වසයෙන් මිය යමින් තිබේ. එබැවින් තත්වය දැරිය නොහැකි ය. මේ ආකාරයෙන් දිගට ම යාමේ හැකියාවක් අපට නැත. ප්‍රහාර එල්ල කෙරෙන්නේ මක් නිසා ද ඒවා එල්ල කරන්නේ කුවිද යන්න ගැන සමපෙක්ෂනය කිරීම හා හිත හිතා ඉදීම වෙනුවට පාර්ශ්වයන් මෙම හිර වීමෙන් ගැලුවීමේ මාවතක් සොයා ගැනීමට කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය ය.” යැයි එස්එල්ලේල්මිල්ම ප්‍රකාශක හෙලන් මිලෝස්බේරිර් පැවසී ය.

යුද තරජනය පිළිබඳව අනතුරු ඇගෙවීමේ සංයුත්වක් ලෙස, පාස්කු නිවාඩුව තුළ දී කොලඹ කොටස් වෙළඳ පොලේ රුපියල් බිලියන 30ක (එ.ජ. බොලර් මිලියන 300ක) වරිනාකම් අතු ගැවී ගියේ ය. සමස්ත කොටස් මිල දරුගකය සියයට 4කින් නැත හොත් ඒකක 100කින් පහල වැටුනි. “ප්‍රවත්ත ක්‍රියා ඉහළ නැගීම සහ ජ්‍යෙන්වා සාකච්ඡා පිළිබඳ පවතින සැක සංකා පවත්නා තතු යටතේ, දරුගක දෙකහිම තියුනු වැට්මිවලට තුළ දෙමින් ආයෝජකයන් විශාල වසයෙන් කොටස් විකුනා දුම්මට පෙළඳී ඇති.” යැයි ජේන් ක්ලෝස් කොටස් තැරවිකරුවේ පැවසු හ.

වත්මන් බිඳෙන සුදු සටන් විරාමය වෙනස් කළ යුතු යැයි කොලඹ පාලනය අවධාරනය කළ හොත් තමන් සාකච්ඡාවෙන් ඉවත් වන බවට එල්ලේරීර් නියෝජිත කන්ඩායම තරජනය කිරීමෙන් අනතුරුව, පෙබරවාරි 22-23 දිනවල ජ්‍යෙන්වාහි පැවති පළමු වටයේ සාකච්ඡා -- 2003 අප්‍රේල් මස සාකච්ඡා අත්හිටුවීමෙන් පසුව ප්‍රථම වතාවට පැවති සාකච්ඡා -- බිඳ වැට්මේ අද්දරට

ම පැමිනියේ ය. තියුණු ජාත්‍යන්තර පිඩිනය යටතේ, සටන් විරාමය රක්ෂණවත් කළ දුර සාකච්ඡා පැවැත්වීමටත් දෙපාර්ශ්වය ම අවසානයේ එකා වූහ.

කෙසේ වෙතත්, සටන් විරාම ගිවිසුම සංගෝධනය කිරීමටත් නොරැවේ රාජ්‍යය සාම ක්‍රියාදාමයේ පහසුකම් සැපයීමේ තුළිකාවෙන් ඉවත් කිරීමටත් රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රික අපාහොසත් විම සම්බන්ධයෙන්, එය සිය දේශපාලන සයයන්ගේ -- සිංහල අන්තවාදී ජනතා විමුක්ති පෙරමුනේ (ප්‍රවිපෙ) සහ ජාතික හෙල උරුමයේ -- දැඩි ප්‍රහාරයට ක්ෂේත්‍රවල ලක් විය. සූලුතර ආන්ත්‍රිකට තීරණාත්මක පාර්ලිමේන්තු පිටුබලය සපයන්නා වූ ද පසු හිය නොවැමිලිර ජනාධිපතිවරතායේ දී රාජපක්ෂට සහයෝගය දුන්නා වූ ද ජ්‍යෙෂ්ඨ සහ හෙල උරුමය සටන් විරාමයත් නොරැවේ රාජ්‍යයත් එල්වීරී-ගැකි බවත් සි ලංකාවේ ස්වේච්ඡ භාවයට වල කපත බවත් කියමින් ඒවාට පහර දෙති.

පෙබරවාරි සාකච්ඡා තුළ දී සහ එයින් ක්ෂතිකව ඉක්වෙනිව ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවන්ගේ යම් අඩු වීමක් දක්නට ලැබූනු නමුත් උතුරු හා නැගෙනහිර පලාත්වල අප්‍රකාශිත යුද්ධයකට සම වන තත්ත්වයක් යලින් වැඩෙමින් පවතී. තමන් කරුණාට සහ සෙසු පැරා-මිලිටරි කන්ඩායම්වලට සහාය දෙන බවත් ඔවුන් ආන්ත්‍රිකී පාලනය යටතේ පවතින ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක වන බවත් මිලිටරිය තරයේ ප්‍රතික්ෂේප කරයි. එහෙත්, සිද්ධීන් කෙතරම් එළිදරි වන සුළු ද කිය තොත් සටන් විරාම නිරික්ෂන කම්ටුවට ද ඒ පිළිබඳව අදහස් දක්වීමට බල කෙරී ඇතුළු.

ආන්ඩ්ව භා මිලිටරිය කෙතරම් ප්‍රතික්ෂේප කළත්, පැරු-මිලිටරි කන්චායම්වලට ඔවුන් දේශපාලනීකව සහයෝගය දක්වන බව පැහැදිලි ය. අප්‍රේල් 10 දා, තම්ලිල මක්කල් විඛුතලෙයි ප්‍රලිගල් (දෙමළ රාලම් මහජන විමුක්ති කොට්ඨ) නමින් හැදින්වන කරුණා කන්චායම් දේශපාලන අංශය, ප්‍රථම වතාවට මඩක්කාලපුවේ ප්‍රසිද්ධ කාර්යාලයක් විවෘත කළේ ය. එම උත්සවය පැවත්වුනේ දැඩි පොලිස් භා මිලිටරි මුරකාවල යටතේ ය.

අමුණුල් 7 දා එල්ටීරිස්-හිතැති ත්‍රිකූතාමල දිස්ත්‍රික්කයේ දෙමළ මහජන සංසදයේ සහාපති වී. විශ්‍රේෂ්වරන් සාතනය කිරීමේ ප්‍රකේෂකාරී කියාවට පසුව, වත්මන් ප්‍රචාරක ක්‍රියා වටය උත්සන්න විය. නාදුනන තුවක්කුකරුවකු විසින් ත්‍රිකූතාමලයේ දී ඔහු වෙති තබා සාතනය කරන ලදී. විශ්‍රේෂ්වරන්, පසු හිය දෙසුම්බරයේ දී නාදුනන තුවක්කුකරුවකු විසින් සාතනය කරන ලද එල්ටීරිස්යට හිතවත් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ජේෂ්වර පරාජයීහිමිගේ තනතුරට පත් වීමට නියමිතව තිබුති.

විග්‍රහේන්ස්වරන්ගේ සාතනය සිදු වූයේ හමුදා මුරපොලවලට මෙන් ම නාවික හමුදා අන දෙන මධ්‍යස්ථානයකට ද සම්පූර්ණ මිලටර අධි ආරක්ෂක කළාපයක් තුළ ය. එහෙත් සාතකයා අත් අඩංගුවට ගෙන නැත. තමන් මෙම සිද්ධියට කොහොත්ම සම්බන්ධ නැතැයි මිලටරිය ප්‍රකාශ කළ අතර ආන්ත්‍රික සාතනය හෙලා දැකීමේ ආකාරගත ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළේ ය. මෙම සාතනය ⁹ හමුදාවේ සහ එහි ඔත්තු සේවා ක්‍රියාකාරීන්ගේ වැඩක් යැයි එල්ටීටීය ප්‍රකාශ කළේ ය. මේ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුත්තේ කුවරුන් වුවත්, ඔවුන්ගේ එල්ලය වූයේ පැහැදිලිව ම ප්‍රවත්ති ක්‍රියා අවුලුවා එලෙහින ජීතීවා සාකච්ඡා ක්‍රියාකාරීන් කිරීම යි.

ඉත්ත කුන් දිනක් ඇවැමෙන්, නැග එන මහජන හමුදාව නමින් තමන්ව හඳුන්වා ගන්නා කන්චායමක්, යාපන අරධීව්‍යපයේ මිරුස්විල්හි දී ව්‍යුත් රථයක ගමන් කරමින් සිටි සෞද්‍යාදුවන් පස් දෙනෙනු සාතනය කළ ක්ලෝමොර බෝම්බයක් පිපිරිවීම පිලිබඳ වගකීම හාර ගත්තේ ය. අපේශ්ල 11 දා ත්‍රිකුණාමලයේ දී සිදුවූ තවත් බෝම්බ පිපිරිමක දී, නාවික හඳුයන් 11ක් සාතනය

କେବଳ ଅତି ଦେବନ୍ଧନଙ୍କ ତୁଳାଲ ଲୈଛି ଯ. ମେମତ କ୍ରିୟାବନ୍ଧନରେ
ତମନ୍ତରେ ଜମିବନ୍ଦୀଯଙ୍କ ନ୍ଵେତା ଲାଗି ଶିଖିରେଇଁ ହିଲ
ପିଲାଯେଣଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କଲନ୍ତି, ଶିଥ ପ୍ରହାର ସଂଭାବ ଉତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟ
ଦ୍ୱାରା ଲାଗି ଜୀବିକାଯଙ୍କ ନ୍ଵେତା କରିଛି ଯ. ଏତୁରେ ବୁଝା ନ୍ଵେତାଙ୍କର
ଅଳାନ୍ତ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରହାର ପିଲା ପ୍ରତି-ପ୍ରହାର ଦ୍ୱାରା ଜୀବିକାଙ୍କ
ଲାଗି ଆପଣଙ୍କ ଆତ୍ମରେ.

සිංහල වැසියන් 18ක් -- දෙමල වැසියන් හය දෙනෙක්, සිංහල වැසියන් හත් දෙනෙක් සහ මුස්ලිම් වැසියන් හය දෙනෙක් -- සහ සොල්දායුවකු සාතනය කරමින් ජනාධිපති එලවුල වෙලද පොලක් තුළ බෝම්බයක් පූජුරුවා හරින ලදී. පිටිරිම සිංහ වූ වහා ම සිංහල මැර සේනාවක් දෙමල හා මුස්ලිම් ජනයාට අයත් වෙලද සැල් දුසිම් දෙකක් පමණ කොල්ල කා ගිනිබත් කලේය. එල්ලීරියේ හා ආන්ඩ්වූ යන දෙපාර්ශ්වය ම මේ සම්බන්ධයෙන් එකිනෙකාට වෛද්‍යා කර තිබේ.

බොම්බ ප්‍රහාරය පුදේශයේ වාර්ගික ආත්මින් බොහෝ සෙසින් උත්සන්න කර ඇත. දෙමළ වැසියන් 2000ක් පමණ අසල පිහිටි ගම්මාන, පාසල් හා කොට්ඨාල් වෙත පලා ගොස් තිබේ. සමහර ගම්මානවල, සිංහල ගොවියන්ද, පලි ගැනීමේ ප්‍රහාරයන්ට බියෙන්, සිය නිවාස හැර ගොස් තිබේ. ආරක්ෂක හමුදාවන් ඇදිරි තියිය පැනවීම පිතිස සිද්ධිය යොදා ගෙන ඇත. ආරක්ෂක ලේකම් ගෙර්යාභය රාජපක්ෂ සහ ඉහළ මිලිටරි නිලධාරීන් ආරක්ෂක තත්ත්වය සමාලෝචනය කරනු ලැබේ පිතිස ර්යේ තිකුනාමලයේ සංවාරයක යෙදනි.

ඒල්ල්ටීරිරය අතිතයේ දී වාර්තික ප්‍රකෙක්පකාරී ක්‍රියාවන් සිදු කොට ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙම සිද්ධියේ දී, ඒ සඳහා කවුරු වගකිව යුතු ද යන්න පිළිබඳව බරපතල සැකයන් පවතී. පසු ගිය සති අත්තයේ සන්ධි ටයිමිස් පත්‍රයට අනුව,^۱ පොලිසිය අප්‍රමාදව ක්‍රියාත්මක නො වූ
 * බවට වානිජ හා කර්මාන්ත මන්ඩලයේ සහායති ආර. රාජරම්මෙහාන් නිල වසයෙන් පැමිනිලි කලේ ය. පුදේශයේ පොලිස් මූලස්ථානයට සම්බන්ධිතව හඳුසි අතතරු ඇගැවීමේ පද්ධතියක් බැංකෙවේ තිබුණු නමුත්, පොලිසිය විනාඩි 30ක් තිස්සේ නොපැමිනි බව, හැටන් නැශනල් බැංකු ගාබාවේ කළමනාකරු නො. ආරුමිගම පැවසී ය.

දෙමල පුරා-මිලටරි කන්ඩායම හෝ ජව්පෙට, හෙල උරුමයට හෝ උතුරු නැගෙනහිර සිංහල සංවිධානය වැනි වෙනත් කන්ඩායම්වලට සම්බන්ධිත සිංහල අත්තවාදින් විසින් මෙම බොම්බ සිපිටිම සංවිධානය කර තිබේමට හොඳින් ම ඉඩ ඇති. මේ සියලුලන් ම නැගෙනහිර පලාතේ කියාකාව් සිටින අතර මූලික්ට ආරක්ෂක හමුදා සමඟ සම්පූර්ණ සබඳතා ද පවතී. මෙම කන්ඩායම මෙන් ම, මිලටරි සංස්ථාපිතයේ කොටස් ද සාම කියාදාමයට ගැඹුරින්ම සතුරු ය. ◎

ඡවිපෙ, සහන් විරාම ගිවිසුම සංගේරුදනය කළ යුතු යැයි ද එල්වීටීර්යට එරෙහිව ප්‍රහාරයන්ට යා යුතු යැයි ද ඉල්ලමින්, ජනීවා සාකච්ඡාවලට පෙරාතුව ආකුමනයිලි උද්සේශ්‍යනයක් ගෙන ගොස් ඇත. එහි දේශපාලන මත්චිලය අප්‍රේල් 16 දා නිකුත් කළ ප්‍රකාශයක් ඉල්ලා සිටින්නේ, ^८ සැම අයෙක් ම මවිධිම දෙශම්වාදී ත්‍රුස්තවාදීන්ගේන් ගලවා ගැනීම සඳහා එක් වියේ යුතු බවයි.^९ ආන්ත්‍රික සහ දේශහිතෙකීම් මහජනයා ව්‍යාජ සාමයේ නාමයෙන් ආරක්ෂක හමු දා සාමාජිකයන්ගේ භා තිරායුධ පුරවැසියන්ගේ ජීවිත බිඳී ගැනීමට කොට ත්‍රුස්තවාදීන්ට ඉඩ නොදිය යුතු යැයි එය අවධාරනය කළේ ය.

රට 20-අවුරුදු සිවිල් යුද්ධය නතර කරනු පිනිස
සාකච්ඡාවන්ට හා සාම ගිවිසුමකට එලකීමට එකග
වන ලෙස එල්ල වන තියුණු ජාත්‍යන්තර පිඩිනයට
එල්ලේරිර්ය යටත් කෙරී තිබේ. යුද්ධය කළාපයේ සිය
වැඩින ආර්ථික හා මූල්‍යාධික අවශ්‍යතාවන්ට
තරුණය කරන බාධාවක් ලෙස සලකන එක්සත්
ජනපදය විශේෂයෙන් ම, සාකච්ඡාවන්ට එලඹීන
ලෙස එල්ලේරිර්යට බල කරයි. එක්සත් ජනපදය ශ්‍රී
ලංකා මිලිටරි නට්‍යන් මත එල්ල වූ මැත ම ප්‍රහාරයන්
එක්-පාර්ශ්විකව හෙලා දැක ඇති අතර, ජනවාරියේ දී
ප්‍රකාශයක් නිකත් කරමින්, යලි යුද්ධය ඇවිලුන නොත්
තමන් තොලඹි ආන්ත්‍රික සහයෝගය දෙන බවට තුළි
ලෙස ආවර්තිත තරුණයක් ද කර තිබේ.

කෙසේ වෙතත්, එමෙන් ම, එල්ටීරීර්ය ද දෙමල සුළුතරය අතර සිය බාදනය වෙමින් පවත්නා සහයෝගී පදනම් වර්ධනය කර ගැනීමේ මංමුලා සහගත අවශ්‍යතාවයෙන් පෙළෙයි. තෙවසරක සටන් විරාමයට පසුව, උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල වැඩ කරන ජනයාගේ සමාජ කොන්දේසි තව දුරටත් බාදනය වී ඇත්තේ, එල්ටීරීර්යේ බදු හා අත්තනොම්තික පාලනය පිළිබඳ අසන්තාපිතය ද වර්ධනය කරමිනි. එහි ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස, එල්ටීරීර්ය සිය පදනම්වලට මුක්ක ගසා ගනු පිනිස වාර්ගික ආත්මින් අවශ්‍යවා සිංහල විරෝධී ස්වේතම්බාදයේ පිහිට සෞයා ගොස් ඇත.

ජ්‍යෙෂ්ඨ දෙවන වටදේ සාකච්ඡා ඉදිරියට ගියා වුවත්, මොන යම් හෝ සැලකිය යුතු එකත්තාවකට පවත්නා ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් ඉතා අල්ප ය. මොන යම් හෝ සැලකිය යුතු මට්ටමේ සහනයක් දීමට එකදු පාර්ශ්වයකට වත් ඇති නොහැකියාව පිළිබඳ කරන්නේ, වැඩ කරන ජනතාව ජේද කිරීම හා ඩිය හෙළත්තාවූ පාලනය පවත්වා ගෙන යාම පිනිස වසර 50කට අධික කාලයක් තිස්සේ මුවන් පාදක වී ඇති වාරික දේශපාලනයෙන් බිඳී ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවේ පාලක ප්‍රභූවේ කිසිදු කන්ඩායමකට ඇති අති මුළුක නොහැකියාව දී.